

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Lăbăntar nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## UN APEL

Milleniul țării ungare va fi sârbătorit de Maghiari într'un chip grandios.

A trăi o mie de ani în Europa, a fi liber și a nu fi făcut mai mult decât au făcut Maghiarii pentru țeară și lume — nu-i chiar mare laudă.

Traiu, ce se mărginește la propăgarea rasei, la revoluții făcute pentru privilegii, deci pentru trai bun, la subjugarea forței fizice străine, al cărei rod tot la trai bun aduce — în adevăr nu-i mare laudă.

Cu exagerațiile cuvenite și firești ale maghiarismului, veselia va fi totuși foarte mare.

Se poate însă ca noi să privim fără a face și noi pregătiri?

Asupra unei părți de pregătiri vom stărui azi.

Atunci când ei se pregătesc a zăgăvi cu raze de soare isprăvile lor — noi care am fost apăsați și exploatați, noi să ne adunăm umbrele tabloului?

Ne închipuim, că ar trebui să se scrie din acest incident o istorie serioasă și — accentuăm anume — una politică-bisericească-culturală, a Românilor ardeleni și ungureni.

Gândește-se cineva la scrierea ei? Nu avem nici o știre.

Avem o societate literară, despre care se credea că va fi aici la noi o altă societate academică — se gândeste ea?

Nu știm nici despre ea nimic.

Poate că acolo acest semn al nostru nici va fi considerat după valoarea sa.

Am fi însă cei mai plăcut surprinși, când totuși onorabilul comitet ar face dela sine, ce de sigur ar face în urma unei eventuale propunerii la proxima adunare. Pentru-că noi credem, că indemnul nostru va produce plăcere în poporul român și că se va stărui asupra inițiativelor noastre. Ea-i un semn de viață și poporul dorește să se facă și să se scrie viața lui.

Ne gândim însă și în altă parte.

Avem metropolii; ele au arhive. Nu s'ar putea ca ele să dispună ca oamenii pricepuți să le cetească și să scrie istoria metropoliilor — în limba franceză ori germană, pentru străinătate?

Anatomisăm și mai mult; avem episcopii. De ce nu ar face și ele acest lucru? Monografiile lor ar fi ceva

de preț pentru viitorul scriitor al istoriei noastre complete.

Mergem chiar mai departe. Avem singuratic instituții: gimnaziile, școlile populare, seminare, biserici. De ce nu s'ar scrie istoria instrucției gimnaziale, populare, teologice la Români din Ardeal și Ungaria?

În acest chip am pute să dăm și alte teme, ca istoria iobăgiului etc.

Precisând zicem: idealul nostru ar fi o lucrare organizată așa ca din toate lucrările parțiale, un singur cap să compună una completă, bogată în material și reogândind o gândire ageră, o zugrăvire măiestră; această organizație ar trebui să se facă repede, ar trebui ca cineva să iee inițiativa; dacă nu se poate apoi cel puțin monografiile ar trebui să se facă.

Ce voim noi este foarte lămurit.

Pentru aceea credem că indemnul ce îl dăm prin acest apel nu va trece nesimțit. Metropoliții, episcopii, canonicii și consilierii, profesorii și istoricii — au privilegiu să-și câștige merite pentru națiune arătând străinătății, în limba ei, ce-am fost, ce sântem, ce vrem să fim.

Milleniul nu se poate să-l lăsam să treacă fără a ne fi manifestat și în acest chip.

Noi trebuie să le scriem ale noastre, pentru-că istoricii unguri își vor face de sigur „datoria” de a tăce ori a falsifica.

Regele Carol despre Ungaria. „Montagsrevue”, un bine redactat și serios ziar vienez, ce întreține relații cu fostul ministru Taaffe, era deci bine considerat, face un comunicat de cel mai mare interes.

El publică o convorbire a dlui Ioan Slavici, care este foarte bine vădit la palatul regal român, cu M. Sa regele Carol.

Tocmai la un prânz la palat, dat pe când M. Sa Francisc Iosif era în Ardeal, dl Slavici a întrebat dacă va visita pe regele maghiar Francisc Iosif.

Regele: Pe care rege?

Slavici: Pe regele Ungariei, Francisc Iosif.

Regele: Nu cunosc pe regele Ungariei, ci pe împăratul Austriei, și dacă voesc să vi se prezint în înaltul meu oaspe, merg la Viena, Praga, Graz, dar în nici un caz în Ungaria.

Slavici: Maiestate, permiteți să vă public această?

Regele: Credeți că vorbesc secrete? Nu că permit numai, dar doresc să audă tot omul.

Pe urmă ajunse la subiect. Prințul și d-na princesă au atâta bunăvoință față cu mine, încât i'ar plăce să fac o căsătorie bună.

Cu atât mai multe de dorit, fiindcă am avut nenorocirea să-mi perd părinții. Acum s'a ivit ocazia potrivită pentru fericirea mea, fiindcă un cavalier bogat dela curte i'a luat voe a mă cere. Ea, princesa, i'a promis că va interveni în persoană pe lângă mine. E o fericire, că-l pot refuza din cauza unor mofturi de fată mare etc.

Toate erau îmbrăcate în vorbe dulci de miere.

Întrebai tremurând: „Cine e acela, Al-teță?”

Și vocea rece și blândă a princesei îmi răspunde: „Baronul Egon Doverow!”

„Mi-se întunecară ochii și amei.”

„Tubit copil, ce ai?” strigă d-na princesă spăriată. „Cine ar fi presupus această slăbiciune de nervi la Kăthișoara noastră? Trebuia să sune binevoitor; dar simțiam că princesa era năcăjită pe mine. Dama de onoare, contesa Boden, m'a condus în odaia mea.”

„Când vei fi mai liniștită, vom vorbi mai departe”, îmi mai zise d-na princesă.

19 Aprilie.

Cu puțin înainte de masă, princesa Hedwig se străcură în odaia mea, pe care n'am putut-o părsăni astăzi. Mă sărută cu gingășie și-mi zise: „Știu totul!”

Chestiunea română. Desbaterile din delegațiuni asupra chestiunii române a dat din nou privilegiu atât presei din monarhie cât și celei din afară de monarhie ca să se ocupe cu această chestiune. Astfel ziarul rusesc „Grazdanin” comentând discursul prin care contele Tisza a deschis delegațiunea, zice următoarele:

„Dacă actualmente în România partidul radical de fapt visează de o împreunare a părților din Ungaria locuite de Români cu regatul român, regele Carol și guvernul său sunt cu totul nevinovați de existența acestui curent irredentist. Acest curent l-au produs Maghiarii înșiși prin șovinismul lor ce cutropoeste totul, și dacă în Budapesta nu vor veni în curând la convingerea aceasta, curentul radical din România va deveni tot mai puternic și se vor alătura la el și acele elemente moderate, cari astăzi pretind pentru conaționalii lor din Ungaria numai atât, ca să nu fie tratați ca un popor subjugat și despoiat de toate drepturile cetățenești, ci ca supuși ai coroanei Sf. Stefan egal îndreptățiți din punct de vedere cetățenesc și politic. Guvernul român îi este în adevăr imposibil de a interzice supușilor săi să manifesteze simpatii pentru Români asupriți din Ungaria!”

Cu mult mai aspru scrie „Noua Reforma” din Cracovia.

După părerea noastră, scrie această foaie, a fost o mare greșală din partea contelui Kálnoky, că a făcut din activitatea Ligei române, care spriginește pe Români din Transilvania, o chestiune a politicii internaționale a întregii monarhii, și delegațiunea austriacă ar trebui să protesteze în contra acestui lucru. Pentru-că Maghiarii voesc să-i înghită pe Români și voesc să-i terorizeze în viața publică, precum a dovedit-o în mod atât de eclatant procesul din urmă, și pentru-că nu e în interesul Maghiarilor, ca Români transilvăneni să aibă un razim în regatul lor român, pentru aceea întreagă monarhia se poarte consecuențele eccestei politici ungurești de desnaționalizare și să le ajute Maghiarilor la apăsarea Românilor? Chestiunea aceasta atinge doar înainte de toate singur și numai Transleithania!

„Allgemeine Zeitung” despre expozitul lui Kálnoky. Comentând expunerile contelui Kálnoky, făcute în ședința dela 19 c. a delegațiunii ungare, ziarul „Allg. Zeitung” din München zice, că acelea n'au avut efectul dorit. Delegații maghiari asigură ce-i drept, că ei au deplină încredere în persoana contelui Kálnoky și în politica sa, dar dau a înțelege, că ar dori bucuros să vadă o pășire mai hotărâtă față cu România. Ziarul înregistrează apoi următoarea scrisoare,

pe care o primește dela corespondentul său din Budapesta:

„E negreșit greu” — scrie corespondentul vorbind despre desbaterile din delegațiuni, — „a convinge oameni, care odată nu vreau să fie convinși. În general, întreagă discuția asupra chestiunii române trebuie aprepăiată din punctul de vedere, că din partea maghiară a fost lucru hotărât mai dinainte, ca să se profite de sesiunea delegațiilor pentru a provoca o discuțiune, îndreptată în contra contelui Kálnoky, asupra acestei chestiuni. Cu toate acestea, tocmai în faptul, că contele Kálnoky pornind din punctul de vedere mai înalt, pe care trebuie să se pună în interesul statului întreg și care reclamă cultivarea bunelor relații cu România, nu s'a dat înapoi, zace un succes al politicii sale, mai ales considerând încrederea îndoește exprimată, pe care nu i-au denegat-o nici delegații unguri. Să sperăm, că prin modul în care opiniunea publică maghiară s'a exprimat ear' cu acest privilegiu asupra statului vecin, nu vor suferi bunele relațiuni ale Austro-Ungariei cu România, deoarece tocmai din cursul desbaterilor în delegațiunea ungară și din aparițiunile de care au fost însoțite acelea. cei din București vor primi convingerea, că guvernul Austro-Ungariei urmărește o politică externă pacinică, dictată de interesele statului întreg și ale păcii, o politică lipsită de patimă și tendențe șovinite!”

## Procesul

părintelui

Dr. Vasile Lucaciu.

(Raport special al „Tribunei”).

Sătmar, 21 Septembrie n.

S'a fost provocat atențiunea lumii românești încă în luna trecută la pertractarea finală a unui proces, pus dinadins la cale din partea puterii dămănoase a statului, față cu cel mai vrednic luptător al năsuințelor și așteptărilor naționale române. Era vorba de pertractarea finală a procesului domnului Dr. V. Lucaciu, intentat în contra lui sub pretext că acest luptaciu neînfrânt al drepturilor poporului românesc, a vătmăat autoritatea și procedura oficială a unui amloiat al administrațiunii comitatense.

Pertractarea acestui proces s'a fost pus pe ziua de 22 Aug. st. n. a. c., care pertractare s'a fost amnat atunci pe timp nedeterminat, poate cu scopul de a zădărnici năsuința Românilor de a participa cât de numeroși.

Și ce eră, și ce este și acum obiectul procesului?

Dr. V. Lucaciu, ca delegat și membru al partidului național din cercul electoral de Baia-mare, la conferența națională din Sibiu

în anul 1892, a conchemat pe alegătorii români din cercul amintit la o conferență în Șișești, pe ziua de 7 Iun. a celui an.

Conferența a fost înscuțată după lege la oficiul pretorial din Baia-mare. Pretorul s'a și înfățișat la conferență; însă ce să vezi? Pretorul cu putere arbitrară împrăstie, desface conferența fără nici un motiv legal, la ce președintele Lucaciu, comisiunea și alegătorii adunați în număr foarte mare din toate comunele cercului electoral protestează. Ba părintele Lucaciu însuși protest și la ministrul de interne, atunci Szapáry; și protestul acesta este obiectul de pricină la cercetarea și prigonirea de azi a părintelui Dr. Lucaciu.

Cetitorii „Tribunei” își vor aduce bine aminte, cum în acele zile de conturbare unii membrii al partidului din Pesta l-au interpellat pe guvern: cum de lasă fără pedeapsă pe „agitatorii valahi”.

Ministrul Szapáry spre mulcomirea spiritelor „representanței” țerii din parlament s'a și grăbit a enunța, că guvernul a făcut toate dispozițiunile necesare deja, și teribilul agitator, luându-se la cercetare criminală, va fi pedepsit.

Cercetările s'au și pus la cale, făcându-se întâiu prin pretorul, apoi prin judele de instrucțiune din Baia-mare, interogator, mai târziu apoi în închisoarea din Seghedin și în urmă în temnița din Sătmar.

Procesele verbale ce s'au luat nu sânt subscrise nici una de acusatul părinte, denegând ori-ce încălțură la procesele verbale luate cu dînsul în limba maghiară și contra dreptului său legal de a se pute folosi la acest proces, respective interogatorii de limba sa maternă.

Cetitorii „Tribunei” își vor aduce încă bine aminte de epistola, de protestul acesta celebru și memorabil al părintelui martir, căci s'a fost publicat în vara anului 1892 în „Tribuna”.

Cine nu-și aduce aminte, cetind odată această epistolă adresată lui Szapáry, de expresiunile ca: Maghiaria se ridică asupra Ungariei, sbirii și sateților Maghiariei năvălesc asupra civilor Ungariei... Maghiaria e o utopie, Ungaria o realitate; și apoi cuvintele de încheiere, că dacă nu putem, că nu ne e conșes să ne sfătuim în umbra bisericilor, ne vom sul în munți și dela stejar și fulgerile viforelor vom cere sfat etc?

Obiectul pertractării respective al procesului de azi din 22 Sept. a fost dară epistola aceasta.

Termenul s'a scris din partea tribunului din Sătmar, sau poate din partea guvernului, pe ziua sus pomenită, cu așa grabă, încât nici acusatul n'a avut vreme destulă să poată conferi în tîgînă cu avocatul său apărător, dl Coriolan Brediceanu din Lugos.

Procedura asta s'a făcut și cu scopul ca publicul interesant să nu poată participa

## FOIȚA „TRIBUNEI.”

## Amor în gală.

(Din jurnalul unei domnișoare de onoare).

Traducere după I. e. Bălov.

(Urmare.)

15 Aprilie.

D-zeu știe ce zace la noi în aer? Dispoziția amenință furtună. Mi-e frică să nu fie d-na princesă pricinuitoarea tempestății. În sfârșit tot va trebui să moară Klettenhofen.

Am „Galgenhumor”, căci mă simt rău ca un câne.

Astăzi a plouat și așa a rămas plimbarea. De aceea a trebuit să cânte Welsan. Ea cânta un cântec trist, în care spunea:

„Vai de-aș fi rămas în pustia mea!”

Pare-că era tocmai la adresa mea!

Mă îneca plânsul, trebuia însă să arăt o față liniștită. Păcat că n'aveam evantai la mine. În emoție îmi sucii batista ca o spirală subțire, s'a și rupt.

Îmi apasă nervii simptomele unui rău mare.

18 Aprilie.

A izbucnit. Presimțiam eu.

D-na princesă m'a pofțit azi cu multă grație, la ea; era bățător la ochi, așa că-mi făceam grije. A trebuit să-i povestesc dacă m'am acclimatizat la curte, dacă mă simt bine în Schönwalde etc.

Pe urmă ajunse la subiect. Prințul și d-na princesă au atâta bunăvoință față cu mine, încât i'ar plăce să fac o căsătorie bună.

Cu atât mai multe de dorit, fiindcă am avut nenorocirea să-mi perd părinții. Acum s'a ivit ocazia potrivită pentru fericirea mea, fiindcă un cavalier bogat dela curte i'a luat voe a mă cere. Ea, princesa, i'a promis că va interveni în persoană pe lângă mine. E o fericire, că-l pot refuza din cauza unor mofturi de fată mare etc.

Toate erau îmbrăcate în vorbe dulci de miere.

Întrebai tremurând: „Cine e acela, Al-teță?”

Și vocea rece și blândă a princesei îmi răspunde: „Baronul Egon Doverow!”

„Mi-se întunecară ochii și amei.”

„Tubit copil, ce ai?” strigă d-na princesă spăriată. „Cine ar fi presupus această slăbiciune de nervi la Kăthișoara noastră? Trebuia să sune binevoitor; dar simțiam că princesa era năcăjită pe mine. Dama de onoare, contesa Boden, m'a condus în odaia mea.”

„Când vei fi mai liniștită, vom vorbi mai departe”, îmi mai zise d-na princesă.

19 Aprilie.

Cu puțin înainte de masă, princesa Hedwig se străcură în odaia mea, pe care n'am putut-o părsăni astăzi. Mă sărută cu gingășie și-mi zise: „Știu totul!”

„Știi!” țipai eu „și nu te opui?”

„Tu, mică ființă nebnatică și rebelă!” zise ea și-mi netezi mâinile.

Amuți. Este aceasta mult cântată putere a iubirii? Contesa Welsan cânta:

Când două inimi se iubesc  
Prin soartă ele se unesc.

„Mi-se părea atât de natural, de sigur, și eu am crezut. În curând nu voi mai crede în nimic.”

„Vezi, eu aș ave pricină să-mi roșesc ochii de plâns, dacă aș vră!”

„Dar” tu? Ce i-se întimplă? Că te măriți după un bărbat frumos, bogat, respectat, pentru care multe te vor invidia. E așa de rău? Vino, fii cuminte, Kăthe!”

„Dar” el te iubește pe tine!” strigai eu.

„Pe mine trebuie să mă urgiească!”

„Ar fi nebun de tot”, zise princesa.

„Nu ești tu tînră și seducătoare?”

„Cum poți d-ta... cum poate el să se deosească la așa ceva!” țipai eu, pe când lacrimile îmi curgeau pe față.

„De ce nu pleacă mai bine departe, departe? Ce-l poate împedeca?”

„Onoarea lui”, zise princesa Hedwig încet.

„Vezi tu, el m'a compromis. Se vorbește de întâlnirile noastre în grădină. Dacă se logodește cu tine, are aparență pare-că toate s'ar fi întimplat pentru tine. Vei prin aceasta tot lucrul ia un caracter nescrupulos.”

Mă inclinai mut.

„Tocmai acum se tratează asupra logodnei mele cu prințul Gustav, care, între noi fie zis, visează de tine.”

„Îți poți închipui, că mama a primit cu multă disgrație descoperirile asupra relațiilor mele cu Doverow. Nu m'a cruțat. Chestia penibilă trebuie mulcomită. Și de aceea iubită Kăthe, nu va mai rezista mult încăpăținarea ta. Vei face de dragul meu ca-ți cere mama. Nu este așa?”

„Chestie penibilă”, își numește dragostea! Nu pot pricepe pe acesti oameni!

22 Aprilie.

Fiindcă ochii îmi sânt mai roșii și umflați, sânt dispensată de serviciu. Klettenhofen, dacă mă vede undeva, îmi aruncă priviri înțepătoare. Toți s'au conjurat în contra mea; dar eu nu vreau! nu, nu vreau!

1 Mai.

În unul singur am mai avut încredere, și aceasta mi-a dat curagiu să mă opun tuturor. Acum și asta s'a sfârșit; facă cu mine ce vor voi.

Astăzi mi-s'a dat voe să mă plimb câlare, însoțită de un singur lacheu. În societate însă să nu mă arăt. D-na princesă presupune că mă va reținea călăritul. Era sublim! Micul cal arab mi-se supunea, par-că cea mai lină mișcare a mea ar fi fost un ordin. Este o minune de inteligentă și foc, e un animal încântător! Am călărit prin pădure și aproape de linie am traversat șoseaua.

Tocmai veniau două trăsuri de curte dela gară. Am oprit pe „Ahmed”, ca să las să treacă echipagele. Deodată recunoscu pe prințul Gustav.

Și el m'a recunoscut, a oprit trăsura și s'a dat jos. După-ce toți m'au salutat, spuse domnilor să mîne încet înainte și el merse pe lângă calul meu.

Face totdeauna ce-i trece prin gând, și cu o genialitate atât de naturală, încât îl crezi cu mult mai bun ca pe alții.

Îmi venia să salt de bucurie, căci mi-se părea că a venit numai spre mărturisirea mea.

Încep să-mi spună în modul cel mai plăcut o mulțime de vorbe gingașe. Eran lingusiri, proveniau însă dintr'o inimă așa de credincioasă, încât nu te puteai supăra. În urmă a vrut să afle de ce am plâns. Cuvintele lui au găsit repede drumul spre inima mea; m'au făcut să sper. El îmi voește binele, gândeai eu, și nu va concede să mă si-lească a-l lua pe Doverow.

Încercată și îngrijată ti povestii pe scurt, că baronul Doverow m'a cerut, și d-na princesă cere învoirea mea.

„Sărmană, dulce jertfă!” zise el cu gingășie.

Aici îmi veni să plâng din nou.

„Nu pot, nu-l iubesc și nu-l vreau”, suspinau eu.

„Pst!” puse degetul pe buze și se uită la lacheu. Acesta însă se ținea la distanță cuvenită.

În număr mai impunător, se nu poată avea timp de a se pute hotărî să vină la Sătmăr. Ba s'a și s'vinit că se va amîna de nou pertractarea. Este vedit scopul, însă nu și-l-au ajuns ca să se guste cu plăcere de el.

Părintele Lucaci a fost adus din Seghedin sub paza unui ampoliat al poliției, și a sosit în Sătmăr încă în noaptea din 20 Septemvrie c.

Poliția locală încă a fost avisată să iee măsuri de precauțiune, că vezi Doamne aveau „informațiune” că vr'o 14.000 de Români îl vor întîmpina la gară la sosire.

Se și făcea aceasta, dacă părintele acusat ar fi sosit în seara de 21 Septemvrie, după-cum se aștepta.

Românii care sosiseră deja în 20 și 21, știau acum că părintele Lucaci a sosit și e închis în penitențiarul tribunalului din loc, și mergeau în cete frumoase spre salutarea lui, conșc fiind din partea procuraturii regești din loc să poată face aceasta neconșturbați.

Hotelul „Korona” era locul de convenire a Românilor și Româncelor veniți la pertractare, inteligenți și poporeni; și era pătrunzător să vezi frații adunați de nou, care de atâtea-ori s'au adunat deja și numai la Sătmăr se poată fi martori, cum acest neînfînt apostol al românismului știe să apere drepturile națiunii; să fie martori exaltați de exemplul apostolului, cum acesta, desprețind cu virtutea-i admirabilă toate șicanările și osăndeale, știe și căzînd să păstreze curat și nepătat stindardul susținut cu atîta vîlă și glorie.

Românii se tot sporiu, venind nu numai din giur, ci și din cele mai îndepărtate plaiuri. Reprezentat a fost *Selagiul, Chiorul, Ugocea, Marmăția, Bihorul, Sabolcul, Doboca* și departatul *Arad*. Erau chiar delegațiuni comunale, și-ți creștea inima vîzînd, că nația tot în urma apostolului seu este cu fală și curagiu.

Am fost și eu fericit mai de multe-ori. a putî fi cu iubitul nostru martir. L-am găsit bine, viu, cum mai totdeauna este, sănătos și cu acel spirit blînd și dulce, ce pururea te leagă, te cucerește. Sta cu bărbăție și la noul asalt asupra onoarei și libertății sale românești și cetățenești.

Românii nu sînt șicanați nici vătămăți, din partea nimîrui, numai poliția orășenească face puțină gălgăie, se nu umblăm în cete pe trotorele pieței, unde e și tribunalul, a cărui poartă închide pe scumpul nostru odor. Azi dimineață a sosit și dl. avocat Brediceanu din Lugoj, și a stat cu dl. Dr. Lucaci în închisoare.

Nu mai cît sîntem foarte mîhnîți. Pertractarea se va ține într-o sală mică a tribunalului, în care abia încep vr'o 40 inși Bilete de intrare s'au făcut numai 40, care, afară de 4, și patru, s'au distribuit toate la orășeni. Mulțimea de Români nu vor pute sta la pertractare, care se va începe mîine în 22 Septemvrie dimineața la 9 ore.

Așteptăm cu nerăbdare ziua de mîine.

Raportorul.

## Partidele noastre politice dela 1868—1881.

După inaugurarea dualismului, respective după octroarea uniunii Transilvaniei cu Ungaria prin legislațiunea ungară din 1868, Românii s'au grupat

„E cîntecul cel vechiu, d-șoară Kätke”, zise el încet și cu siguranță. „Poziția noastră ne impune datorii. Să ne mîngîiem unul pe altul, căci sîntem părtași de suferințe. Mi-am pierdut inima la o anumită mică răsură; ni-meni însă nu întrebă de sentimente, și trebuie să iau de nevastă pe apatica, aristocratica principesă, căreia îi aparține d-șoara de onoare!”

„D-ta, d-ta mă consiliezi așadar?” — murmurai eu, întorcîndu-mi fața.

„Te sfătuiesc să primești lumea cum e, și apoi știi proverbul: „Rău cu rău; dar” mai rău fără rău.” Și în fond nu e chiar așa rău. Doverow e un ștrengar convenabil și are parale. Vezi numai, Kätke, tinăra baronesă Doverow va fi altfel sîrbătorită, ca d-șoara de Rosen, care ca atîtașă principesă, va juca totdeauna un rol subordonat. Și apoi toți împreună vom ține o curte veselă. Ei, mă p-cep să consalez?”

„Trebuie să te întorci la dnii d-tale”, îi adusei aminte, înclinîndu-mi adînc capul.

„Distracția asta a durat deja prea mult.”

Își îndreptă talia și cu capul ridicat mă privi întrebător.

„O sărutare de adio, dulce Kätke”, șopti el. „Pentru vitejia viitoare o merităm aceasta? O sărutare, nu-i vină mare — o știi. Te rog, te rog!”

Îl împinsei indignată, și lovind pe Ahmed cu cravașa, mă duse în galop.

Acum aș fi dorit să nu mai fiu!

(Va urma).

în fața noului sistem, în două partide politice cu deosebite programe.

Cei din Transilvania au urmat politica de pasivitate absolută, hotărîtă în conferența din Miercurea în 1869. Ei cei din Ungaria și Bănat primiră politica de activitate cu Maghiarii, înfrînd în parlamentul din Pesta. Își precisară și stabiliră un program politic în conferența generală din Timișoara în 1869, care îl completară în conferența, ținută la Arad în 9 Maiu 1872.

Această divisiune a forțelor, deși a slăbit puterea de rezistență a națiunii în contra agresorilor, a servit mai pe urmă, ca mobilul întăririi noastre într'un singur partid politic, pe baza cunoscutului program dela Sibiu din a. 1881.

Ca să avem completată seria programelor noastre politice, dăm aci în toată extinderea programele conferențelor politice ale Românilor din Ungaria, ținute în Timișoara la 1869 și în Arad la 1872, mai ales că prin aceste atitudinea partidului și direcțiunea politice naționale urmărite de către comitetul partidului, nu numai că se justifică pe deplin, dar și că aceasta ni-se impunea ca și o necesitate logică în mod imperativ.

Rezoluțiunile conferenței naționale generale din Timișoara, 1869.\*

**Rezoluțiunea I.** Se exprimă mulțumită d-lui Antoniu de Mocsonyi pentru conchemarea conferenței; totodată se declară recunoștință tuturor membrilor ilustrei familii de Mocsonyi pentru trecut și încredere pentru viitor, cu rugarea, ca dinșii, sau câte unul dintr'înșii, și de aci înainte pururea, de câte-ori va cere trebuința să-și ridice vocea și să adune și să sfătuească și conducă inteligența poporului în lupta pentru naționalitate.

**Rezoluțiunea II.** Se exprimă vot de încredere și recunoștință publică deputaților naționali dela dieta trecută, care votară pentru proiectul de lege combinat în cauza naționalităților între deputații români și sîrbi; acel proiect de lege se declară de al conferenței, el se va susține și apăra și mai departe cu toate mijloacele legale.

**Rezoluțiunea III.** Se recunoaște de un mijloc eficace și se va înființa o partidă politică națională de sine stătătoare, ai cărei membri să nu stea în legătură și solidaritate cu altă partidă politică.

**Rezoluțiunea IV.** Se statorește următoarea Programă politică pentru partidă națională de sine stătătoare:

1. Solidaritate cu națiunile patriei de asemenea interes.

2. În cauza naționalităților țînerea la proiectul de lege al deputaților români și sîrbi dela dieta trecută.

3. În cauza Transilvaniei țînerea la cunoscutul proiect de rezoluțiune al deputaților români.

4. Fîndcă după experiențele de pîndă acuma n'a putut a nu fi observată un fel de legătură internă între art. de lege al XII. din 1867 și între negațiunea egalității de drept pentru națiunile nemaghiare: din cauza aceasta este dorința partidei naționale, a privi acest articol de lege și din acest punct de vedere, și a-l combate cu toate mijloacele legale.

5. Spriginirea programului național al Croaților în privința autonomiei terii lor.

6. Regularea municipiilor pe baza cea mai lată a democrației și autonomiei.

7. Adoptarea principiilor liberalismului și democrației în toate sferile organismului vieții publice.

**Rezoluțiunea V.** Insinuațiunile ce se fac naționalistilor români din diferite părți contrare, ca și-cum cauza lor națională și mișcările și luptele întru interesul aceluia ar cuprinde atacuri contra Tronului, patriei și constituțiunii — ca unele ce stau în contradicție cu caracterul, cu tot trecutul și prezentul națiunii române, și așadar ca neîntemeiate, ca calumnii tendențioase, întru interesul patriei se iau la cunoștință cu cea mai viuă părere de rău, fiind ele calificate de a îngreuna și periclită dezvoltarea și fericirea patriei comune; ear în interesul adevărului se resping cu toată rezoluțiunea.

**Rezoluțiunea VI.** În lupta pentru naționalitate, Românii din Ungaria și din Bănat față cu alegerile și cu dieta vor urma politica de activitate.

**Rezoluțiunea VII.** Candidații și respective deputații naționali au a se obliga cu parola de onoare, că se vor ține de partidă națională și de programa ei.

**Rezoluțiunea VIII.** Nici un deputat național nu poate primi vre-un oficiu de stat.

**Rezoluțiunea IX.** Pentru privegherea asupra alegerilor și conducerea și spriginirea lor în toate, în interesul partidei naționale se va înființa:

\*) După „Federațiunea” din 1869 Nr. 15 208.

1. Un comitet central în Timișoara de cel puțin 15, cel mult 25 membri din loc și de prin părți; eară prin mijlocirea acestuia se va înființa:

2. Comitete naționale particulare în toate comitetele, unde nu există încă; mai departe prin stăruința acestora se vor înființa:

3. Comitete cercuale prin toate cercurile și comunele, care comitete vor sta între sine în atingere, în legătură și în conlucrare cu comitetele comitatense și respective cu comitetul central.

4. Comitetele cercuale vor avea mijlocita îngrîjire; ele vor lucra și de-adreptul și prin comitetele comunale; ele vor conduce la înscriere și votare pe alegători, și tot ele vor mijloci adunări pentru a pune candidatul și a-l lua acestuia parola națională, precum și pentru ori-ce altă trebuință.

Cînd un cerc n'ar avea candidat național sau nu s'ar pute întruni pentru punerea unui atare, el, respective partidă națională de acolo va face apel la comitetul comitatens, respective central, și acesta va interveni cu sfatul seu și cu conlucrarea sa.

5. Comitetele sînt imputernicite a încheia compromise cu alte partide politice — în interesul alegerilor naționale; comitetele cercuale însă pururea numai cu știrea și pe lîngă sfatul comitetului superior.

(Va urma.)

## Sosirea în țeară a reginei României.

(Corresp. part a „Tribunei”).

Sinaia, 11/23 Septemvrie.

După un exil duros de patru ani, Suverana României, regina Elisabeta, iubita autoare Carmen Sylva, a sosit în țeară. I-s'a făcut, atît în Predeal, cît și aici la Sinaia, o primire călduroasă, cum numai la intrarea Ei pentru atîtaia dată în țeară i-s'a făcut.

Încă ieri, Sîmbătă dimineața, a plecat din București spre Predeal un tren separat, care aducea pe membrii societății înalte din București: pe miniștri, membri ai corpului diplomatic, generali și capii partidelor politice. Partidul liberal era reprezentat prin șeful seu, dl. D. Sturdza, însoțit de dnii A. Stolojan, V. Lascăr, N. Flevea, C. Stoicescu și alții.

Doamnele soții ale liberalilor erau conduse de d-na Zoe D. Sturdza. Miniștrii și înalții funcționari erau deasemeni veniți cu soțiile lor.

Gara din Predeal era împodobită cu splendoare: toată era învelită în verdeață de brad și flori de toamnă, — apoi o mulțime de tricouri și embleme românești. Între alte steaguri era și cel al Ligei, pe jos covoare scumpe. O parte din peronul gării era ocupată de soldați, o companie de infanterie, care a făcut onorurile militare, prezentînd arma, ear musica militară cânta imnul regal („Trăiască Regele”). Încolo mulțime imensă, din București, Sinaia și toate comunele de pe valea Prahovei. Era o mișcare cum numai anul trecut, cînd cu primirea steagului albastru a mai fost. Cînd a ajuns trenul în gară, la orele 3, urale nesfîrșite umplură vîzduhul.

Toată lumea se îngrămădia înspre vagonul regal, la fereastra căruia cînd apărură regina, strigătele entusiaste izbucniră din nou, și din nou se repetară, cînd regina se dete jos din vagon. Ea îmbrățișă și sărută pe principesa Maria și prințul Ferdinand, și primi omagiile doamnelor, care toate îi prezentară buchete admirabile. A fost frumos cu deosebire buchetul prezentat de soțiile corpului ofiteresc (a costat 2000 franci). În cîrînd vagonul reginei fu literalmente umplut cu flori.

În lunga-i absență — toți spuneau — regina a cîștigat în toate privințele, ca simpatie și prezentare. Este parcă mai drăgălașă, mai zîmbitoare; s'a îngrășat puțin, fața îi este sănătoasă, rumenă, nici un creț pe ea, pîr alb cu nimic nu are mai mult decât înainte de plecare; pășeste grațios, cu maiestate și i-a fost destul să se întîrîină câteva minute numai cu cei dimpregiurul Ei, ca să-i încante pe toți și pe toate.

După-ce se întîrîină cu cei-ce eșiră să o întîmpine, regina intră în sala de așteptare, unde conversă mai ales cu dame. Dintre domni a distins aici numai pe dl. V. A. Urechia, venerabilul president al Ligei, cu care se întîrîină foarte afabil. Pentru toate avea un zîmbet grațios, o vorbă dulce.

Regele, îmbrăcat în civil însoțit de prințul Ferdinand, trecu pe dinaintea frontului de soldați, comandați de locotenentul Dumitrescu, primi salutul lor, apoi raportul șefului poliției, dl. I. Rosnovan, îmbrăcat în uniformă strălucită, — după care trenul se arangă și între uralele nesfîrșite ale publicului și cîntarea elevilor dela școala primară din Predeal, înalții oaspeți urcară în vagonul lor separat. Alte câteva vagoane se umplură cu miniștrii și soțiile lor, și toată lumea înaltă oficioasă. Dl. Sturdza, cu statul major liberal, plecară mai tîrziu, cu trenul

regulat, căci cel care ducea părechea regală și princiară, era tren separat.

Toate garile, pînă în Sinaia, erau decorate și lume multă într'însele. Toți erau doritori să vadă pe regina, care se și arăta la fereastră și făcînd semn cu mîna, în care ținea o batistă albă, răspundea saluturilor mulțimei.

În Sinaia primirea a întrecut toate așteptările. Atată public de mult nu s'a văzut, umplea nu numai gara, dar întreg dealul pe care este așezat otelul Caraiman, și drumul pînă sus la mănăstire și apoi la castelul Peleş. Din București, între alte societăți venise și societatea cooperativilor români, în frunte cu dl. D. Butculescu, arangiatorul expozițiunii. Toate casele erau pavasate cu covoare și drapele; alături drumul erau ridicați stîlpi, pe dnșii embleme și tricolor. Era frumos mai ales aspectul sfîrșirii soarelui: cerul roșu, luminos, în dosul munților acoperiți pe vîrf cu zăpadă...

Pe peron ș'aici musica militară imnului regal, lumea începînd să facă ovațiuni, pînă-ce trăsura regală ajunse la mănăstire. Metropolitul-primat, asistat de episcopi din Argeș, Galați, Buzău și Huși, o mulțime de archiereși și preoți, eși întru întîmpinare Suveranei cu un alaiu cum, în adevăr, numai Suveranii se primesc. În biserică mănăstirii se servi îndată un *Te-Deum* la care asistau cîți numai au încăput în biserică. Au fost momente de o duișie romantică: Regina, în haina-i sură, cu pîrl albit, după o despărțire de patru ani, eată-o, înainta emoționată spre altarul, de unde răsunau rugăciunile preoțești și unde sărută crucea sfîntă a Celui care a învîțat pe toți oamenii, cum trebuie să sufere...

Ear după-ce *Te-Deumul* se termină, și părechea regală, cu suita Sa mare și strălucită eși din biserică, porțile feericului palat Peleş se deschisă ear Reginei iubite, Celui, care prin geniul seu a contribuit mai ales, ca numele de Peleş să fie cunoscut și iubit tuturor Românilor... Tricolorul de pe vîrf falăia parcă mai vesel!...

Se făcu seară curînd... Și poate-că nici-odată n'a fost în castelul Peleş mai multă fericire, ca acum cînd poeta Carmen Sylva de pe veranda palatului seu de cleștar, putea să privească eară cu luna arginție luminează creștetul munților și a întregii vale a Peleşului, de care regina poetă a fost atîta vreme despărțită.

## Banchetul domnului Urechia.

Azuga, 11/23 Sept.

Abia sosit în țeară, dl. V. A. Urechia a și fost deja obiectul celor mai simpatice ovațiuni. Aseară secția din Predeal a Ligei culturale i-a dat un banchet, la care au participat toți membrii Ligei de pe valea Prahovei.

Banchetul s'a dat în sala cea mare a hotelului Blebea.

Sîrbătoritul a fost deja la gară întîmpinat cu multă iubire, ear pînă la hotel l-au condus mai mulți membri ai Ligei.

Sosit în sala banchetului, decorată frumos cu verdeață, cu steaguri tricolore și cu portretul lui Șaguna și Avram Iancu, dl. Urechia a ocupat loc în fruntea mesei, avînd la dreapta pe venerabila d-sale soție, ear în stînga d-na Bîrsan, vis-a-vis pe dl. Russu-Șirianu, dl. Rein, fabricant, alături de care ședeau (în dreapta) încă dl. Bîrsan, șeful stației Predeal și dl. I. Rosnovan, șeful poliției din Predeal, ear în stînga dl. Bunesco, șeful vîmii din Predeal Zamfirescu, Dr. Codru, I. C. Panțu, profesor (Brașov) și alții.

Dintre numeroasele doamne și domnișoare însemnez încă numele doamnelor Blebea, d-na Maria Rosnovan, d-na Zoe Mihăilescu, d-șoarele Augusta și Olimpia Orghidan.

Seria toastelor a început-o dl. I. G. Babeș, președintele secției din Predeal al Ligei.

Stăpînit de o sinceră și profundă emoțiune, în termeni calzi și rapitori, neobositul președinte a arătat meritele recunoscute azi de toți Români ai dlui V. A. Urechia. Atât ca profesor, cît și ca ministru și senator, dl. Urechia a lucrat pururea pentru deșteptarea sentimentelor naționale. Ca președinte al Ligei însă, d-sa a pus coroană lungiei și glorioasei sale activități pe terenul public. Din Tisa și pînă în Marea-Neagră pretutindeni pe unde sînt Români, numele dlui Urechia este sîrbătorit și iubit. Singur prin activitatea d-sale din vara aceasta, prin „Vocile latine” și „Acte inedite”, dar mai ales prin lupta dela Haaga, dl. Urechia a cîștigat drept la ovațiuni nesfîrșite nu numai din partea Ligistilor, dar a tuturor acelor, care simt românește, — a zis dl. Babeș în mult aplaudată d-sale vorbire.

Răspunzînd toastului ridicat în onoare d-sale, dl. Urechia protestă că lui i-s'ar cuveni laudele. D-sa nu și-a făcut decît da-

torie. Meritul, dacă a putut să facă ceva, este al tuturor ligistilor, care ca o falangă puternică îi stau la spate, îl ajută cu toate puterile lor, îi dau întreaga lor iubire, așa că d-sa a putut și poate reprezenta o putere, de care dușmanii Românilor trebuie să țină socoteală.

Povestește apoi o convorbire ce a avut cu Pázmándy, care — dimpreună cu toți Ungurii — pare a fi îngrozit de curentul mare național ce a cuprins pe întreaga Românie.

Ridică păharul urînd prosperare Ligei, urînd sporirea membrilor ei și amintește îndesebi de presa română, care dă un concurs atât de mare Ligei, și pe al cărei reprezentant îl salută cu iubire.

Dl. Russu Șirianu mulțumește pentru expresiunile de simpatie pe care le-a adus dl. Urechia.

Arată marea efect, marea groază ce a produs între Unguri activitatea din vara aceasta a sîrbătoritului președinte, precum și entuziasmul și nespuna mîngăiere pe care au simțit-o Românii ardeleni și ungureni cetînd „Vocile latine”, „Actele inedite”, dar mai ales auzînd despre lupta voioasă dela Haaga. Într-o singură vară, dl. Urechia a lărat atîta, că nimic și nu mai făcă pentru chestia națională, și nici un alt merit de n'ar mai avea, faptele recente îl îndreptătesc la iubirea și venerațiunea tuturor Românilor. În Ardeal mai ales, numele d-sale este iubit, cum numai martirii din Seghedin și Vaj sunt iubiți. Urează dlui Urechia sănătate și viață lungă, ca să se poată bucura nu numai de succesele actuale ale luptei, pe care Liga o dă sub a d-sale înțeleaptă conducere, dar și vadă și isbînda mare, cea pe care o așteaptă dornic toți Români.

Răspunzînd dlui Russu, dl. V. A. Urechia bea pentru cei mai eroi Români: pentru domni *Rățiu* și *Lucaci* și tovarășii d-lor de temniță (Urale nesfîrșite acoper cuvintele dlui Urechia, ear mușica întonează „Deșteaptă-te Române!”).

Dl. Mihăilescu, vicepresident al secției Ligei (Predeal) mulțumește dlui Urechia pentru osteneala și sollicitudinea ce o are față cu Liga. Arată cătă speranță au pus delegații în dl. Urechia alegîndu-l președinte și cum dl. Urechia prin neobosită sa muncă, a întrecut așteptările tuturor.

Dl. Russu Șirianu toastază pentru damele prezente. Își exprimă bucuria cînd vede, că întocmai ca femeile române din Ardeal și Ungaria, așa și damele din România iau parte la toate manifestațiunile și luptele naționale... Închină îndesebi în onoare doamnei Urechia, vrednica soție a președintelui sîrbătorit.

Dl. V. A. Urechia enarează, că la Haaga cele patru dame române, care însoțiseră pe bărbății lor, l-au luat așa de puternic la respîr pe Pázmándy, încât acesta scrisese acasă, în Ungaria, că au fost douăzeci Române de față. Ce o să fie de Unguri, cînd îi va lua la respîr toate femeile române?... De sigur, lupta națională se va potența atunci. După-ce arată rolurile pe care femeile le-au jucat în istorie, toastază pentru d-nele *Rățiu* și *Lucaci*, precum și în onoare celorlalte soții ale condamnaților.

S'au mai ținut și alte toasturi, dintre care amintesc pe al dlui inginer silvic Pop, care a but în sănătatea celui mai mare Român: a M. S. regelui Carol!...

Dl. Rein a toastat în onoare domnului Urechia, care la rîndul seu a răspuns într'un toast ridicat pentru înfrățirea *Sășilor cu Români*, care au atîtea interese de apărut în comun.

Meserii au petrecut împreună pînă la orele 2 din noapte. Au fost delectați mult și prin cîntările (în duet) ale dlui și d-nei Mihăilescu și prin declamația (Peneș Curcanul) dlui inginer Pop.

Merit și-au cîștigat pentru reușita banchetului îndesebi dnii I. G. Babeș, G. Găvănescu și C. Blebea.

## Conferența interparlamentară dela Haaga.

(Raport special al „Tribunei”).

(Urmare și fino.)

Urmează apoi al 8-lea punct din program: *Darea de seamă a biuroului interparlamentar*.

Dl. Gobat, delegatul general cu reședința la Berna făcu un foarte aplaudat raport despre toate lucrările de peste an. Laudă mai cu seamă organizarea grupurilor parlamentare: române, portugez și englez.

Conferența proclamă în aplause pe dl. Gobat de delegat general al ei pe 1895. Asemenea au fost proclamați și delegații grupurilor. Din partea Românilor a fost proclamat dl. V. A. Urechia.

Al 9-lea punct din program se ocupă de jurnalul „Conferenței interparlamentare”. Conferența încredințează comitetului de delegați regularea acestei chestiuni.

Acum veni ultima chestiune: „Fixarea locului de reuniune a proximei conferențe interparlamentare”.

Di „de” Pázmándy propune atunci pentru anul 1896, anul mileniului maghiar, Budapesta ca loc de întrunire.

Se știe cu ce energie respinse dl V. A. Urechia propunerea reprezentantului maghiar și cum cu unanimitate nu se ține seamă de ofertă, președintele Rahusen mărginindu-se a pune la vot alegerea Bruxellesi ca loc de întrunire pentru conferența viitoare.

Să nu uit a adăuga, că dintre propunerile venite afară de chestiunile prevăzute în program, a fost și una a dlui deputat Porumbaru. În termeni foarte aleși, domnia-lui propune o telegramă de omagii către regenta Olandei.

Eată *grosso modo* lucrările de 3 zile ale conferenței interparlamentare.

Aceste 3 zile nu au fost consacrate numai la lucruri, ci și la petreceri frumoase. Așa în 3 Septembrie la 8 ore seara a urmat întrunirea conferenței în grădina regală zoologică și botanică, unde la 9 ore am fost primiți de comitetul olandez în minunata sală „Rotunda” și unde am fost salutați de bună-venire de o musică excelentă, cântând pe rînd alfabetice imnurile naționale. Ce frumos răsună cântarea noastră românească! Ce mișcate erau inimile tuturor Românilor, dintre care numai dl Urechia lipsia, fiind rămas la Scheweningen cam indispus din cauza oboselii lucrării și a drumului.

În seara zilei a doua (4 Septembrie) membrii conferenței ascultară gratis cu mare plăcere admirabilul concert din marea sală dela Kuhrhaus din Scheweningen. Pe cât timp ținu conferența, membrii ei și doamnelor avură înținare gratis la toate petrecerile din localitatea băilor, musiciei etc.

La 5 Septembrie seara concert la pavilionul din pădure (Au Bois) al noii societăți literare. Joi în 6 Septembrie la 7 ore banchet oferit de membrii olandezi în marea sală de teatru din Scheweningen.

Eată menu-ul:

Potage octail.  
Cromesquis à la Parisienne.  
Solet à la Brelant.  
Filet de boeuf.  
Poirine de poulet à la Monarque.  
Celeri braisés au pis, sauce Mouseline.  
Perdreux rotis au cresson.  
Compôte de foies.  
Langouste à la Parisienne.  
Sauce Vincent.  
Salade Roumaine.  
Bombe glacée aux noisettes.  
Touite au Por.  
Corbille de fruits.  
Dessert.  
Vinuri:  
Sherry Very Pale Dry.  
Haute-Borsac.  
Medoc Cantunerie.  
Liebfrauenmilch.  
Moët Chandon.  
Sillery impérieux.  
Café Moka.  
Liqueurs Diverses.

Masa era în formă de paralelogram. Locurile de onoare erau ocupate de dnii Van Houten, ministru de interne, având la dreapta sa pe d-șoara baronesa Suttner, celebra scriitoare a noiei realiste, „Die Waffen nieder”; președintele conferenței interparlamentare dl Rahusen, având lângă el pe doamna V. A. Urechia; apoi din bărbai: Marquisul de Pandolfi, Doctor von Bar, Trarieux, Donna Bylei, soția membrului din parlamentul englez, amândoi generoși apărători ai Românilor ardeleni, V. A. Urechia și baron de Pirquet.

Toastele oficiale fură ținute de dnii van Houten și Rahusen și le răspunde dnii Trarieux și Pandolfi. Acesta ținând toastul seu pentru doamnele prezente, d-șoara baronesa Suttner răspunde prin un toast admirabil, arătând rolul femeii în asigurarea domniei din lume. Negreșit mai urmară și alte toaste, dar acele erau mai mult pe la capete de mese, între amici. Dl Pázmándy, care avea loc mai la vale, lângă frumoasa doamnă a dlui Zillesen, secretarul conferenței, închina pentru dl comite Douville Maillefeu. Acesta-i răspunde prin gluma dureroasă, că *bea pentru civilizarea Maghiarilor, descendenții lui Atla*. Și când dl Urechia veni să ciocnească paharul seu cu dl Pázmándy, dl Urechia închină: *la triumful justiției*.

A *propos* de dl Pázmándy. „Mi-se spune, că în jurnalele ungurești ar fi afirmat, că la Haga Români au adunat nu mai puțin decât 20 femei... la Haga nu erau decât doamnele maior Pruncu, Poenaru-Bordea, Mișu Balș și d-na V. Urechia. Dl Pázmándy, care a avut onoarea să fie prezentat Românelor noastre, fost-a așa de mult luat în răsp, încât

să i-se pară, că erau 30 de doamne în loc de numai 4?”

Dar e mult probabil, că aducându-și aminte jurnalele ungurești, ce meserii fac în tot Orientul Unguroaicel, vor fi crezut că și Români sunt de aceeași școală. Atunci, vorba „Tribunei”, unor așa infami numai două palme li-se cuvine răspuns!

Nu, dle Pázmándy, nu prin corupție, fie cu bani, fie cu femei, știm noi Români căștiga opiniunea publică, ci prin dreptatea sfântă a cauzei noastre!

La banchet a luat parte pe lângă deputați români și prea simpaticul și harnic Dr. și avocat dl St. C. Pop, care veni anume din Arad la Haga, ca reprezentant al presei ardeleni. A fost singurul dintre redactori admis la banchet, invitat de dl președinte Rahusen. Vă spun aceasta, ca să adaug a vă informa, ce groaznic a scărmanat, după ridicarea dela masă, junele avocat pe dl Pázmándy, în prezența mai multor membri ai conferenței.

„Vai! săracu cărașu  
Pacui mână încăpuș”.

Cu toată ploaia torențială, după banchet se arse un foc de artificii. Apoi sêrbarea se încheiă la orele 12 noaptea și toți se retraseră cu inima plină de speranță pentru o frumoasă sesiune la Bruxelles în 1895. A doua zi la 10 ore se adună pentru ultima dată comitetul nou de delegați.

De astă-dată dl Marcoaro (Spaniol, amic Ungurilor) neputând documenta, că reprezentă un grup parlamentar, a scos dintre delegați.

În ședința aceasta se regulă chestiunea jurnalului conferenței. Se hotărî ca fiecare grup parlamentar să poată publica și el câte o foietă, reproducând în limba sa națională actele, ce interesează mersul asociațiunii. De altmintearea în jurnalul asociațiunii se pot publica și resumate în principalele limbi europene, pe lângă limba franceză, care rămâne limba oficială a asociațiunii. Se alege președintele delegațiunii pentru organizarea conferenței dela Bruxelles, dl delegat belgian Houzeau.

Apoi ședința se ridică aducându-se mulțumiri dlui președinte Rahusen pentru modul cum a condus lucrările delegațiunii și ale conferenței.

În urmă membrii delegați își luară un cordial rămas bun.

Correspondentul din București.

P. S. Am uitat să vă spun, ce mare neplăcere resimți dl Pázmándy, membrul conferenței, văzând în mâinile tuturor „Vocile latine” și diverse scrieri în favorul Românilor. El cerea dela membri, când dela unul, când dela altul, asemenea cărți să le vază... Se făcea, că nu le cunoaște. Aceasta văzând dl Urechia, îi dete ultima sa broșură „Alianța lui Cuza-Vodă cu Maghiarii la 1869”. Dl Pázmándy ceru și „Vocile latine”.

— „Nu mai am ac”, — zise dl Urechia, — „dar puteți cere una dela guvernul Domniei Voastre, care destule a sequestrat în Ardeal”.

## CRONICĂ

Din cauza sfintei sêrbători de mîne numărul proximal „Tribunei” va apare numai Joi seara.

Avis. Membrii „Reuniunii române de musică din Sibiu” sînt aviași prin aceasta, că din cauza absentării mele din Sibiu, reuniunea nu va ține mîne probă. Sibiu, 13/25 Septembrie 1894. G. Dima.

Societatea Samuil Vulcan în Beiuș. Ni-se scrie: S-a constituit în estan societatea de lectură a studenților beiușani. Ședința constituantă a fost la 16 n. l. c. Dl director Ioan Butean rosti discursul de deschidere, în care prezentă pe dl Ioan Kéri, ca noul conducător al societății. Mai rosti un discurs fostul conducător dl Vasiliu Ștefanica; în acest discurs își ia rămas bun dela societatea, pe care a condus-o de un șir de ani încoace. După aceste urmară alegerile oficianților societății. Alegerile se făcură prin voturi secrete. Au fost aleși următorii: Ioan Candrea de notar al ședințelor, A. L. Bulcaș de notar al corespondențelor, Vasile Terenbent de secretar, toți trei studenți de a VIII-a clasă gimnazială. Ioan Pop jun. de bibliotecar, Sabin Ignat de archivar, Ioan Gall de cassar, toți trei stud. de a VII-a cl. gimn. Traian Suciu, Florea Rocsin, stud. de a VIII-a cl. gimn. și Traian Mărcan, st. cl. a III-a de controlori. „Ședința” fu ridicată tot prin dl director.

Hirosire. Preasfinția Sa părintele-episcop Nicolau Popea, scrie „Foia decesand”, a hirosit de lectori, Joi în ziua Nașterii Maicii Domnului, pe elevii cursului III. de teologie: Nicolae Bihoi, Valeriu Oprean, Ioșif Serafin, Ioan Mărgineanu, Alexandru Bărbon, Ioan Cerbu, Ioan Curuț, Ioan Ioanovicu, Martin Vernichescu, Ianaș Jurca, Dimitrie Popoviciu și Petru Suciu.

Dl D. W. Rudow, cunoscutul scriitor german, a scos de sub tipar un adaus la istoria literaturii române scrise de dînsul în limba germană. În acest adaus dl Rudow răspunde și la unele obiecții ce i-sau făcut

cu privilegiul apariției lucrării sale. Adausul este însoțit și de două portrete bine reușite, Alexandri și Lucreția Suciu-Rudow.

Fundațiunea interesantă. Cetim în „Foia decesand”: Preotul Nicolae Micluța din Parța, îndemnând pe credincioșii sei premergându-le cu exemplul, a dăruit din al seu zece chible grâu, ear învătătorul de acolo Avram Blaj, care neavînd nici sêménatură și neprimind nici bir în bucate, a cumpărat pe bani două chible, numai ca și el să contribuie la înființarea unei fundațiuni de bucate în numita comună. Poporul român de acolo însușiește prin cuvintele și faptele acestor demni conducători ai sei, urmându-le în 5—6 zile, contribuînd cu 80 chible = 40 cubule grâu, care după prețul destul de scăzut de azi, reprezintă o sumă de 232 fl. Această fundațiune, are o dublă meniune: nu numai va mîntui poporul din mîinile șarlatanilor, dar peste 15—20 de ani va acoperi toate speșele culturale din numita comună, ușurînd tot mai mult sarcinile poporului, cu atât mai virtos, că poporul a promis a contribui în 2—3 ani consecuenți încât se vor bucura de recoltă suficientă.

Necroloage. Vasiliu Ghetie, paroch gr-cat. al Cuceiului, protopop actual în tractul Notigului, asesor consistorial, a înecat din viață în 18 l. c. n. la orele 6 dimineața în anul al 53-lea al etății, al 28-lea al preoției și căsătoriei și în al 8-lea al vîduviei.

Ni-se scrie: În 8 c. s'a înmormîntat în Sas-Sebeș pretorul cercului Sas-Sebeș, Maftiu Savu. Rêposatul a fost un funcționar conștient. În primul period al organizării noastre în comitat dînsul a fost șeful cercului administrativ. La înmormîntare au luat parte un mare număr de condolenți. Cu deosebire comunele din cercul seu, în frunte cu preoțimea și primăriile comunale, au fost bine reprezentate. Jalinica-i familie, vîduva și 7 orfani sînt adînc mîhniiți prin această pierdere neașteptată. Un semn al iubirii, de care se învecinise rîposatul în cercul seu, sînt conclusele comunelor de a veni strîmtorâtei familiei în ajutor prin oare-cari contribuiri.

B.

Fapte laudabile. Ni-se scrie din Oieșdea. Înainte de asta cu 2 ani în comuna noastră s'au distins prin binefaceri exemplare față cu sfînta noastră biserică gr-cat. din Oieșdea din protopopiatul Albei-Iuliei următorii: Stan Teodor cu soția Florica au cumpărat o cruce frumoasă din argint de chină în preț de 15 fl. v. a. și un rînd de haine bisericesti în sumă de 50 fl. Petru Muntean și soția Mărina, harnicul nostru morar, un rînd de vestimente bisericesti negre de barșon în sumă de 35 fl. v. a. și în anul 1890 a ajutat la reparatul bisericii cu 15 fl. După aceea în urma acestor jertfe în adevăr creștinești și vrednice de laudă cu multă plăcere dau pe calea publicității, în numele parohiei noastre gr-cat. profundă mulțumită acestor poporeni pentru faptele lor nobile. Oieșdea, 21 Septembrie 1894. Ciriacu Rătu, preot greco-catolic.

Maurer-Weiss. Chestia redactorului dela „Brassó” cu prefectul Maurer s'a pus și în congregația Brașovului. Au fost de față și doi Români, preoți dela sate. Ceiațăli s'au abținut. O abținere corectă; dar cei doi popi — de ce s'au expus a vota cu Maurer? Căci i-s'a votat încredere acestuia, fiind contra numai Kooș, care este Ungur.

Recepțiunea Ovreilor? Tîrgurile de țearc când cad în zile de Dumineci se amîna — precum știut este, pentru a doua zi — Luni. Ziua tîrgului de toamnă din Alba-Iulia este 30 Septembrie. În estan ar urma să fie Luni, în 31 Septembrie. Ni-s'a publicat însă, că se va ține în 30 Septembrie. Pentru-ce? Pentru-că în 31 Septembrie au Ovreii sêrbătoare. Care va se zică, sêrbătorile Ovreilor sînt mai mari decât Duminecele creștinilor; sînt mai presus și decât legea despre „repasul de Duminecă”. Așa se urmează în țeara lui Wekerle, în Ungaria creștină.

B.

Rectificare. În entrefilet-ul de astăzi „Regele Carol despre Ungaria” în al doilea răspuns al regelui se se cetească în loc de „înaltul meu oaspe”, „înaltul meu amic”.

## Poșta redacțiunii.

Dlul I. D. econom în Agheris. Cei 3 fl. i-am adaus întregi fondului pentru monumentul lui I. A. u. Pentru corectarea i tipărirea articolelor veniți din afară, noi nu luăm plată. Articolul d-tale se va folosi când îi va veni rîndul.

## SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Constanța, 25 Septembrie n. (Telegramă particulară a „Tribunei”). Chestia națională ardelenă, a crei discuție s'a pus în locul atîntu al programului congresului studentesc, este întîmpinată cu multă simpatie. Studentul universitar N. Brânzeu cetește adresele ce se vor trimite martirilor din Seghedin și Vaj; cetește apoi raportul comitetului național studentesc, scrisorile de aderență ale studenților străini și ale celor ardeleni. Aplause nesfîrșite îi acoper vocea. Se primește propunerea de a se trimite coroană de stejar întîmnițătorilor români. După ședință s'a decorat statua poetului Ovid, ridicată pe malul mării.

## Economie

Prescripțiunea timbrului. Direcțiunile finanțare până acum n'au băgat de loc în seamă prescripțiunea din oficiu timbrului (elévülés, Verjährung). Față cu aceste anomalii ministrul de finanțe de abia acum a aflat cu cale și de lipsă să dispună, ca în toate acele casuri, în cari se poate satori car prescripțiunea vre-unei competențe, fie în stadiul măsurării, fie în al executării, încasarea față cu partida are să se sisteze și totodată să se dispună pertractarea din oficiu în privința ștergerii acelei competențe, fiind cu deosebită băgare de seamă la urearea celui-ce poartă vina la această prescripțiune și este dator la despăgubirea legiuită.

## Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 7 Sept. v. 1894.

S. & L. Blumen lui Galliatzo freres, grâu 1300 hect. 9.30 lei. C. G. Harocopo lui C. Cottis, grâu 3550 hect. 8 lei. S. Eiseistein lui C. Cottis, grâu 1520 hect. 6.60 lei. C. G. Harocopo lui O. Silberstein, grâu 5200 hect. 7.05 lei. N. V. Perlea lui Josê Garcias, grâu 3000 hect. 7.05 lei. V. P. Sassu lui F. Carnevali, grâu 1650 hect. 7.15 lei. Sigmund Strass lui B. Kivici, grâu 3500 hect. 5.55 lei. A. Embiricos lui Löventhon, porumb 7000 hect. 7.60 lei. E. Georgief lui I. Millas & Fiiu, grâu 910 hect. 6.85 lei. U. I. Negropontes lui A. Kirschen, grâu 2250 hect. 6.85 lei. U. I. Negropontes lui A. Kirschen, grâu 2900 hect. 6.95 lei. U. I. Negropontes lui A. Kirschen, grâu 3060 hect. 6.95 lei.

## Cereale sosite.

Pe apă: Grâu 21.200 hect. sêcară — hect., orz 400 hect.

Pe uscat: Grâu 7300 hect., sêcară 3100 hect., orz 1500 hect.

## Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dola 25 Sept. n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4.60 până 5.20, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.70 până 4.30, sêcară 70 până 74 chilo fl. 3.30 până 3.60, orz 62 până 68 chilo fl. 3.50 până 3.90, ovăș 42 până 48 chilo fl. 2.10 până 2.50, ucurus 70 până 74 chilo fl. 4.50 până 5. —, malsiu 78 până 82 chilo fl. 4. — până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.10 până 1.30, sêménță de cânepă 48 până 50 chilo fl. 4.30 până 5. —, maseșe 76 până 80 chilo fl. 5. — până 6. —, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5. —, păsat de grâu 100 chilo fl. 13. — până 14. —, făină nr. — fl. 13. — făină nr. 12. — fl. —, făină nr. 10. — fl. —, sîlmină 100 chilo fl. 54. — până 56. —, unsoare de pore fl. 54. — până 58, sîn brut 100 chilo fl. 30. — până 32. —, sîn de lumină fl. 33. — până fl. 34. —, lăuini turnate de sîn fl. 38. — până fl. 40. —, sâpun fl. 20 până 24. —, fîn 100 chilo fl. 1.40 până 1.80, cânepă fl. 35. — până 36. —, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3. — până 3.25, spirit p. 100 l. % 54 — până 57 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 61, carnea de vîtel 36 până 43 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec — 28 până 32 cr., ouă 10 cu 13

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 14 Sept. n. s'au notat: ungurești bîtrîni grei 41½ cr. până 42 — cr., de mijloc 41½ cr. până 42 — cr., ungureșe grei tineri 48 — cr. până 48½ cr., de mijloc 48½ cr. până 44 — cr., ușori 45½ cr. până 46 — cr. marris țerănească grea 42 — cr. până 42½ cr., de mijloc 42½ cr. până 43 — cr., ușoră 44 — cr. până 45 — cr., românești de Bakony, grei 43 — cr. până 43½ cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc 43 — cr. până 43½ cr. tansito ușori 42½ cr. până 44 — cr., transito sêrbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr. — cr.

## Oălîndarul șilei.

14/26 Septembrie 1894.

Italian (+) înalt. S. Cruci.

Gregorian: Ciprian.

Soarele: răsare 5.33 apune 6.17 m.

## Buletin meteorologic.

Sibiu, 25 Septembrie n. 11 oare dimineața.

| Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4) | Diferența din presiun. | Temperatura după Celsius | Maximul și minimul de temperatură | Direcția vîntului |
|-----------------------------------------------|------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| Observat                                      |                        |                          |                                   |                   |
| 720.8                                         | -1.3                   | +12.0                    | +23.0 +10.2                       | NV                |

Din țeară 22 Sept. n. 7 oare dimineața.

| Stațiunile | Presiun. atmosf. în mm. | Temperatura Celsius | Vîntul direcția | țîria |
|------------|-------------------------|---------------------|-----------------|-------|
| Budapesta  | 761                     | + 9.5               | V               | 3     |
| Sătmar     | 766                     | + 11.2              | SV              | 1     |
| Ciuj       | 761                     | + 11.4              | NV              | 1     |
| Orșova     | 764                     | + 11.6              | NV              | 1     |
| Arad       | 767                     | + 11.6              | NV              | 2     |
| Panciova   | 767                     | + 11.9              | NV              | 3     |

## Bursa de mărfuri din Budapesta dela 22 Sept. n. 1894.

| Sămînțe                 | Calitatea per Hect. | Prețul per 100 chilogr. dela | Calitatea per Hect. | Prețul per 100 chilogr. dela |
|-------------------------|---------------------|------------------------------|---------------------|------------------------------|
| Grâu                    |                     |                              |                     |                              |
| Bănățeneș nou           | 75                  | —                            | 76                  | —                            |
| Grâu dela Tisa          | 75                  | —                            | 76                  | —                            |
| Grâu „Pesta”            | 75                  | —                            | 76                  | —                            |
| Grâu de Alba-Reg.       | 75                  | —                            | 76                  | —                            |
| „Bacia”                 | 75                  | —                            | 76                  | —                            |
| Grâu ung. de Nord       | 75                  | —                            | 76                  | —                            |
| Sămînțe, vechi ori noue |                     |                              |                     |                              |
| Sêcară                  |                     | 70—72                        | 6.20                | 6.25                         |
| Orz                     | de nutreț           | 60—62                        | 5.60                | 6.95                         |
| „                       | de vîinars          | 62—64                        | 6.25                | 7.10                         |
| „                       | de borb             | 64—66                        | 7.30                | 8.40                         |
| Ovăș                    | —                   | 89—91                        | 5.70                | 6.15                         |
| Cucuruz (porumb)        | bănăț.              | 75                           | —                   | —                            |
| „                       | de alt soia         | 75                           | —                   | —                            |
| Meiu                    |                     |                              |                     |                              |
| Erlyck                  |                     |                              |                     |                              |
| Grâu                    | Sept.-Oct.          | 6.23                         | 6.27                | 6.82                         |
| „                       | Main.-Iun.          | 6.70                         | 6.70                | 6.82                         |
| Cucuruz                 | Main.-Iun.          | 5.87                         | 5.89                | 5.89                         |
| „                       | Iul.-Aug.           | —                            | —                   | —                            |
| Ovăș                    | Sept.-Oct.          | 5.69                         | 5.70                | 5.70                         |
| „                       | Mart.-Apr.          | 5.99                         | 6.01                | 6.01                         |
| Produse diverse         |                     |                              |                     |                              |
|                         | Solul               |                              | Oursul              |                              |
|                         | dela                | pînă                         | dela                | pînă                         |
| Sem. de trif.           | Lucernă ungurească  | 48                           | 59                  | —                            |
| „                       | roșie               | 58                           | 61                  | —                            |
| Oleu de rap.            | rafinat             | —                            | —                   | —                            |
| Uns. de porc            | dela Pesta          | 58                           | 53.50               | —                            |
| „                       | dela țeară          | —                            | —                   | —                            |
| Silînă                  | evîntată            | 48                           | 48.50               | —                            |
| „                       | afumată             | —                            | —                   | —                            |
| Sîn                     |                     |                              |                     |                              |
| Prune                   |                     | 11                           | 11.50               | —                            |
| Licitar                 | slavon, nou         | —                            | —                   | —                            |
| „                       | bănățeneș           | 18                           | 16.25               | —                            |
| Miere                   | brută               | —                            | —                   | —                            |
| „                       | galbînă străcurată  | —                            | —                   | —                            |
| Conră                   | de Rosenau          | —                            | —                   | —                            |
| Spirt                   | brut                | —                            | —                   | —                            |
| „                       | Drojdiiușe de spirt | —                            | —                   | —                            |

## Cursul pieței din Sibiu.

Din 24 Septembrie n. 1894.

Hârtie-monetă română . . . . . Cump. 9.88 vînd. 9.90  
Lire turcești . . . . . „ 11.15 „ 11.20  
Imperiali . . . . . „ 10.10 „ 10.13  
Ruble rusești . . . . . „ 1.82 „ 1.82

## Bursa de Budapesta.

Din 22 Sept. n. 1894.

Renta de aur ung. 6% . . . . . 122.70  
„ de aur ung. 4% . . . . . 97  
„ ung. val. cor. 4% . . . . . 97  
Imprumutul căilor ferate ung. . . . . 126.50  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 124. —  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . . . 103. —  
Bonuri rurale ung. . . . . 96.75  
„ croate-slavone . . . . . 97  
Obligațiunile desp. regalilor . . . . . 101. —  
Imprumut cu premiu ung. . . . . 152.25  
Lesuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . . . 145. —  
Renta de hârtie austriacă . . . . . 99. —  
„ de argint austriacă . . . . . 99. —  
„ de aur austriacă . . . . . 124.75  
Lesurile austriece din 1860 . . . . . —  
Acțiunile băncii austro-ungare . . . . . 102. —  
„ de credit ung. . . . . —  
„ de credit aust. . . . . —  
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii „A. Bina” . . . . . 101. —  
Argintul . . . . . —  
Galbeni împărătești . . . . . 5.88  
Napoleon-d'ori . . . . . 9.86  
Mărci 100 imp. germane . . . . . 60.80  
Londra 10 Livres sterlingi . . . . . 125.80

## Bursa de Viena.

Din 22 Sept. 1894.

Renta de aur ung. 6% . . . . . 122.70  
„ „ „ 4% . . . . . 97  
Renta ung. v. c. 4% . . . . . 97.15  
Imprumutul căilor ferate ung. . . . . 126.50  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-e emis une) . . . . . 124.90  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . . . 101.76  
Bonuri rurale ung. . . . . 96.45  
„ croate-slavone . . . . . 97  
Imprumut cu premiu ung. . . . . 152. —  
Lesuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . . . 145. —  
Renta de hârtie austriacă . . . . . 99.10  
„ de arg

Szám 656/1894

[2138] 2-2

föisp.

## Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyében elhalálozást követően üresedésbe jött 800 forint fizetés és 150 forint lakpénz illetményével javadalmazott járási szolgabírói állomásra ezzel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni ohajtókat, hogy az 1883. évi I. t. cz.-ben előírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó szeptember hó 30-án reggel 8 óráig hozzám nyutsák be.

Nagy-Szeben, 1894. évi szeptember 20-án.

Thalman,  
föispán.

## Anunt.

[2153] 1-3

Ne mai putându-mă ocupa cu economia de vite pun în vânzare

## vaca de rasa „Pinzgau“.

cumpărată în toamna anului trecut dela comitetul „Reuniunii române agricole din Sibiu“. Vaca fătată în Februarie a. c. și gonită cu taur de rasa „Pinzgau“, dă peste 3 cupe lapte pe zi și are vîrsta de 3½ ani. Prețul 200 fl. solvibili la termenele și între condițiile stabilite de comitetul reuniunii agricole.

Doritorii să se adreseze la

Ioan Ivan, notar  
în Gurarului (p. u. Orlat).

În editura „Institutului tipografic“  
a apărut și se află de vânzare

## Prăsirea pomilor

de  
D. COMSA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

## Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe  
despre

## LEGEA VETERINARĂ

și  
BOALELE CONTAGIOASE

stînd cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. marț.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

## „VICTORIA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, str. principală nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000; Fond de rezervă fl. 70.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

[1417] 10-27

Direcțiunea institutului.

Se caută

## Un învățăcel

dintr-o casă bună, care a absolvat cel puțin II. clase gimnaziale sau reale pentru

„Institutul Tipografic“ în Sibiu.

La „Institutul Tipografic“  
în Sibiu se află de vânzare:

## PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.  
Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

Tragerea

mâne

Losuri à 1 fl.

dela expoziția din  
Lemberg.

Câștigul principal

60.000

Florini.

11 Losuri 10 fl. —  
6 Losuri 5 fl. 50

pentru porto și lista câștigurilor sînt a se alătura încă 20 cr.

recomandă:

Biurul de loterie  
al expozițiunii regnicolare din Lemberg.  
Viena, I. Bartensteingasse 4.

Se capătă în Sibiu la Iacob L. Adler, schimbător de bani.

## Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

| Budapest — Predeal |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|--------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane   | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 10.05              | 8.05             | 8.05             | 2.15             | pl. Viena        | sos.             | 3.00             | 1.55             | 1.55             | 7.20             |
| 8.25               | 2.10             | 1.55             | 6.00             | Budapest         | ↑                | 2.30             | 5.25             | 3.50             | 11.45            |
| 11.24              | 4.07             | 3.55             | 9.05             | Szolnok          | ↑                | 12.06            | 3.46             | 1.21             | 10.05            |
| 1.35               | 5.46             | 11.35            | 12.50            | P. Ladány        | ↑                |                  | 2.25             | 11.04            | 8.45             |
| 3.46               | 7.08             | 1.50             | 2.12             | Oradea-mare      | pl.              |                  | 2.18             | 10.44            | 8.88             |
| 4.00               | 7.15             | 2.24             | 2.19             | Mes-Telegh       | sos.             |                  | 1.52             | 10.07            | 8.13             |
| 4.30               | 7.43             | 3.08             | 2.49             | Rév              | ↑                |                  | 1.26             | 9.30             | 7.47             |
| 5.25               | 8.18             | 3.46             | 3.24             | Bratca           | ↑                |                  |                  | 9.10             | 10.13            |
| 5.45               |                  | 4.07             |                  | Ciuc             | ↑                |                  |                  | 8.81             | 7.08             |
| 6.24               | 9.07             | 4.58             | 4.17             | Huedin           | ↑                | 5.40             | 12.47            | 7.58             | 6.89             |
| 7.18               | 9.37             | 5.32             | 4.50             | Ghirbău          | ↑                | 4.52             | 12.17            | 6.53             | 8.03             |
| 8.04               |                  | 6.24             |                  | Ciuj             | pl.              | 2.00             | 11.01            | 6.14             | 5.25             |
| 8.32               | 10.37            | 6.59             | 5.55             | Apahida          | ↑                | 10.46            | 5.45             | 4.48             | 6.47             |
| 8.49               |                  | 8.40             | 6.11             | Ghirbău          | ↑                |                  | 5.18             | 4.23             | 6.29             |
| 9.06               |                  | 9.08             | 6.27             | Cluj             | ↑                |                  | 9.28             | 3.58             | 3.00             |
| 10.08              |                  | 10.40            | 7.27             | Ghirbău          | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.30             | 4.47             |
| 10.37              |                  | 11.25            | 7.50             | Cucurdeu         | ↑                |                  | 2.48             | 2.00             | 4.29             |
| 10.59              |                  | 11.54            |                  | Uioara           | ↑                |                  | 2.40             | 1.51             | 4.23             |
| 11.07              |                  | 12.04            |                  | Vintul-de-sus    | ↑                |                  | 8.28             | 2.11             | 1.25             |
| 11.31              |                  | 12.34            | 8.17             | Aid              | ↑                |                  | 8.06             | 1.45             | 12.54            |
| 11.48              |                  | 1.00             | 8.38             | Teiuș            | pl.              |                  | 7.59             | 1.10             | 2.49             |
| 12.25              |                  | 1.40             | 8.58             | Crăciunel        | ↑                |                  | 12.39            |                  | 2.27             |
| 12.50              |                  | 2.17             |                  | Blaj             | ↑                | 7.30             | 12.24            |                  | 2.18             |
| 1.04               |                  | 2.35             | 9.09             | Mickasa          | ↑                |                  | 11.48            |                  | 1.89             |
| 1.35               |                  | 3.14             |                  | Copșa-mică       | pl.              |                  | 6.56             | 11.29            | 1.18             |
| 1.50               |                  | 3.34             | 9.42             | Medias           | ↑                |                  | 6.41             | 10.55            | 1.01             |
| 2.13               |                  | 4.11             | 9.59             | Elisabetopol     | ↑                |                  | 6.20             | 10.21            | 12.16            |
| 2.32               |                  | 4.48             | 10.22            | Sighișoara       | ↑                |                  | 5.53             | 9.42             | 11.89            |
| 3.04               |                  | 5.27             | 10.51            | Hașfalău         | ↑                |                  | 5.38             | 9.13             | 11.17            |
| 3.39               |                  | 6.10             | 11.12            | Homorod          | ↑                |                  | 4.27             | 7.45             | 10.02            |
| 4.01               |                  | 7.50             | 12.26            | Agostonfalva     | ↑                |                  | 3.58             | 7.01             | 9.22             |
| 4.26               |                  | 8.30             | 12.53            | Apatia           | ↑                |                  | 3.37             | 6.55             | 8.57             |
| 5.26               |                  | 9.08             | 1.15             | Feldioara        | ↑                |                  | 3.16             | 5.58             | 8.23             |
| 6.08               |                  | 9.38             | 1.34             | Brașov           | pl.              |                  | 2.45             | 5.08             | 7.43             |
| 6.40               |                  | 10.25            | 2.09             | Timiș            | ↑                |                  | 7.01             | 2.18             | 10.87            |
| 7.18               |                  | 11.00            | 2.19             | Predeal          | ↑                |                  | 6.00             | 1.42             | 9.57             |
| 7.38               |                  | 11.26            | 3.01             | București        | pl.              |                  | 1.12             |                  | 9.30             |
| 8.00               |                  | 1.11             | 3.31             |                  |                  |                  | 7.45             |                  | 5.16             |
| 8.45               |                  | 1.46             | 3.56             |                  |                  |                  |                  |                  | 4.40             |
|                    |                  | 1.55             | 4.05             |                  |                  |                  |                  |                  | 8.50             |

| Budapest, gara de vest — Rușava — Vercerova |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|---------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Orient. Express                             | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 8.36                                        | 11.00            | 9.00             | 9.15             | 4.00             | pl. Viena        | sos.             | 5.50             | 7.20             | 7.05             |
| Vineri                                      |                  |                  |                  |                  | Budapest         | sos.             | 6.30             | 10.20            | 1.25             |
| 1.30                                        | 8.30             | 2.25             | 7.00             | 10.00            | Czegled          | sos.             | 4.19             | 8.21             | 12.11            |
| 10.30                                       | 3.41             | 9.21             | 11.15            | sos.             | 4.04             | 8.13             | 12.06            | 6.00             | 6.15             |
| 10.40                                       | 5.46             | 9.31             | 11.21            | pl.              | 12.53            | 5.10             | 10.51            | 10.01            | 2.31             |
| 4.43                                        | 1.47             | 5.49             | 12.52            | pl.              | 12.26            |                  | 10.45            | 9.53             | 2.11             |
| 4.49                                        | 2.12             | 5.55             | 1.30             | sos.             | 9.20             |                  | 8.55             | 7.50             | 11.00            |
| 6.39                                        | 5.25             | 7.54             | 4.59             | pl.              |                  |                  | 7.13             | 8.49             | 7.42             |
|                                             |                  |                  |                  | Timișoara        | sos.             | 8.28             | 7.18             | 8.49             | 7.42             |
| 6.47                                        | 6.15             | 8.02             | 5.52             | pl.              | 7.25             | 5.53             | 6.56             | 1.58             | 3.80             |
| 7.26                                        | 8.49             | 6.57             |                  | Topoloveț        | ↑                | 6.45             | 5.10             | 6.28             | 12.53            |
| 8.21                                        | 9.23             | 7.42             |                  | Lugoj            | ↑                | 5.39             | 4.05             | 5.39             | 11.16            |
| 9.33                                        | 10.25            | 9.10             |                  | Caransebeș       | ↑                | 4.35             |                  | 4.40             | 8.07             |
|                                             |                  |                  |                  | Teregoara        | ↑                | 3.15             |                  | 3.21             | 5.94             |
| 11.05                                       | 12.28            | 11.47            |                  | Mehadia          | ↑                | 3.02             | 4.35             | 3.21             | 5.12             |
|                                             | 12.39            | 11.59            |                  | Băile-Herculane  | ↑                | 2.46             |                  | 3.08             | 4.49             |
| 11.31                                       | 12.56            | 12.16            |                  | Toplet           | ↑                | 2.25             | 4.05             | 2.51             | 4.10             |
| 11.37                                       | 1.11             | 12.31            |                  | pl. Rușava       | ↑                | 1.09             | 3.49             | 2.19             |                  |
| 11.45                                       | 1.20             | 12.40            |                  | Vercerova        | ↑                | 1.00             | 3.40             | 2.10             |                  |
| 10.55                                       | 11.40            |                  |                  | București        | ↑                | 11.25            | 7.10             | 5.50             |                  |

| Budapest — Arad — Teiuș |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|-------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren mixt               | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
|                         | 10.00            | 8.05             | 2.15             | pl. Viena        | sos.             | 6.25             | 7.20             | 3.00             |                  |
|                         | 8.05             | 1.55             | 10.00            | Budapest         | ↑                | 7.35             | 1.20             | 6.30             |                  |
| 3.10                    | 4.24             | 11.10            | 4.00             | Szolnok          | ↑                | 4.31             | 11.22            | 3.00             | 9.80             |
| 9.10                    | 8.42             | 3.55             | 6.55             | Arad             | ↑                | 11.30            | 8.20             | 9.45             | 5.18             |
| 2.30                    | 7.25             | 4.30             | 7.05             | pl. Arad         | sos.             | 11.00            | 8.10             | 8.55             | 7.00             |
| 2.44                    | 7.42             | 4.42             |                  | Glogovaț         | ↑                | 10.45            |                  | 8.44             | 6.47             |
| 3.16                    | 8.20             | 5.08             |                  | Győrök           | ↑                | 10.25            |                  | 8.20             | 6.18             |
| 3.32                    | 8.39             | 5.14             |                  | Paulia           | ↑                | 10.11            |                  | 8.06             | 6.02             |
| 3.58                    | 8.58             | 5.32             | 7.50             | Radna-Lipova     | ↑                | 9.58             | 7.29             | 7.56             | 5.47             |
| 4.30                    | 5.56             | 7.58             |                  | Conop            | ↑                | 9.25             |                  | 7.24             | 5.09             |
| 4.50                    | 6.12             | 8.14             |                  | Bérvava          | ↑                | 9.09             |                  | 7.07             | 4.50             |
| 5.40                    | 7.00             | 8.56             |                  | Soborșin         | ↑                | 8.21             | 6.33             | 6.26             | 4.00             |
|                         | 7.28             | 9.10             | 9.24             | Zam              | ↑                | 7.45             | 6.07             | 5.49             |                  |
|                         | 7.54             | 9.50             |                  | Gurasada         | ↑                | 7.18             |                  | 5.19             |                  |
|                         | 8.10             | 9.34             | 10.06            | Ilia             | ↑                | 7.03             | 5.44             | 5.08             |                  |
|                         | 8.28             | 10.24            |                  | Branișca         | ↑                | 6.44             |                  | 4.42             |                  |
|                         | 8.54             | 10.50            |                  | Deva             | ↑                | 6.20             | 5.17             | 4.16             | 11.32            |
| 5.04                    | 9.08             | 10.11            | 11.04            | Simeria (Piski)  | ↑                | 6.05             | 5.05             | 3.58             | 11.16            |
| 6.10                    | 10.06            | 10.37            | 11.43            | Orăștie          | ↑                | 5.09             | 4.40             | 3.19             | 10.87            |
| 6.39                    | 10.29            | 11.06            |                  | Jibot            | ↑                | 4.44             |                  | 2.56             | 9.39             |
| 7.11                    | 10.53            | 12.30            |                  | Vintul-de-jos    | ↑                | 4.22             |                  | 2.32             | 9.12             |
| 7.28                    | 11.07            | 12.44            |                  | Alba-Iulia       | ↑                | 4.04             | 3.59             | 2.14             | 8.53             |
| 8.18                    | 11.54            | 12.40            | 1.20             | sos. Teiuș       | pl.              | 3.19             | 3.36             | 1.35             | 8.11             |

| Copsa-mica — Sibiu — Avrig — Făgăraș |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|--------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane                     | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 2.24                                 | 11.34            | 7.10             | pl. Copsa-mica   | sos.             | 9.34             | 6.20             | 12.42            |                  |                  |
| 3.58                                 | 1.03             | 9.00             | Ocna             | ↑                | 8.11             | 5.12             | 11.18            |                  |                  |
| 4.15                                 | 1.25             | 9.26             | pl. Sibiu        | ↑                | 7.44             | 4.49             | 10.45            |                  |                  |
| 4.36                                 | 1.46             |                  | Avrig            | ↑                | 6.02             |                  | 6.54             |                  |                  |
| 6.16                                 | 3.31             |                  | sos. Făgăraș     | pl.              | 3.28             |                  | 4.05             |                  |                  |
| 8.42                                 | 6.08             |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |

| Cucurdeu — Oșorheiu — Regh-săs. |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|---------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane                | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 2.25                            | 8.10             | 3.11             | 8.58             | pl. Cucurdeu     | sos.             | 7.41             | 2.36             | 8.31             | 1.18             |
| 3.14                            | 8.51             | 3.52             | 9.39             | Ludoș            | ↑                | 7.03             | 1.58             | 7.43             | 12.32            |
| 5.07                            | 10.27            | 5.26             | 11.11            | Oșorheiu         | ↑                | 5.80             | 12.25            | 5.50             | 10.35            |
| 5.50                            | 10.42            | 5.36             |                  | pl. Regh-săs.    | ↑                | 5.18             | 9.35             | 5.05             |                  |
| 7.25                            | 12.15            | 7.15             |                  | sos. Regh-săs.   | pl.              | 3.50             | 8.00             | 3.22             |                  |

| Ghiriș — Turda   |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 7.33             | 11.00            | 4.00             | 10.17            | Ghiriș           | ↑                | 5.10             | 10.30            | 3.30             | 9.12             |
| 7.53             | 11.20            | 4.20             | 10.37            | Turda            | ↑                | 4.50             | 10.10            | 3.10             | 8.52             |

||
||
||